

Ефективна комунікація	Самоконтроль	Емпатія	Кооперація	Розв'язання проблем	Запобігання та розв'язання конфліктів	Асертивність	Самооцінка, самоповага	Повага до прав людини	Гендерна чутливість	Активне громадянство
-----------------------	--------------	---------	------------	---------------------	---------------------------------------	--------------	------------------------	-----------------------	---------------------	----------------------

Що сприяє порозумінню між людьми

Мета

Дати змогу відпрацювати навички комунікації: слухати і говорити, розуміти і використовувати «мову жестів», розвитку щирої і доброзичливої манери спілкування, уміння долати сором'язливість.

Очікувані результати

Наприкінці заняття учні:

- *розпізнають* вербальні і невербальні способи спілкування;
- *називають* чинники, які сприяють спілкуванню і заважають йому;
- *розповідають*, як можна подолати сором'язливість і стати впевнішим.
- *демонструють* навички подолання невпевненості.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери, клейкі папірці.
- Комп'ютер, доступ до Інтернету, мультимедійний проектор (*бажано*).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати Роздаткові матеріали для учнів.
- Зробити необхідну кількість ксерокопій Додатку 4.1.
- Малюнки двох людей для плаката.
- Малюнок кораблика «Спілкування», розрізаний на 4 частини.
- Перевірити презентацію до теми.

Орієнтовний план уроку

Стартові завдання	10 хв.
Інформаційне повідомлення «Спілкування без слів»	3 хв.
Вправа на розвиток невербальної комунікації	7 хв.
Робота в групах	15 хв.
Підсумкові завдання	10 хв.
<i>Усього тривалість</i>	<i>45 хв.</i>

Стартові завдання (повторити попередній матеріал і перейти до нового)

1. Зворотний зв'язок із минулого заняття. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці»? Вислухайте відповіді бажаючих, підсумуйте їх.
2. Знайомство, повідомлення теми уроку.
 - Роздайте учням стікери і запропонуйте їм записати відповідь на запитання: «Що допомагає мені у спілкуванні?».
 - Розмістіть на дошці малюнки двох людей і запропонуйте учням по черзі виходити до дошки, зачитувати те, що вони записали, і «будувати» зі своїх стікерів «міст» між малюнками.

Підсумуйте: «Отже, тренінг нашого уроку присвячено тому, що сприяє порозумінню між людьми».

Інформаційне повідомлення «Спілкування без слів»

Запропонуйте кільком бажаючим прочитати інформацію про спілкування у Роздаткових матеріалах для учнів.

Підсумуйте: «Серед невербальних засобів спілкування виділяють міміку, жести й положення тіла. Дуже важливо правильно розуміти їх. Навчитися цьому допоможе наступна вправа».

Вправа «Вгадайте слово» (на розвиток невербальної комунікації):

Хтось із учнів (за бажанням) виходить у центр класу, і вчитель пошепки каже йому будь-яке слово, наприклад, «корова». Завдання полягає в тому, щоб повідомити це класу, але без слів. Коли учні починають називати варіанти, можна показати жестом: «Ні, це не те» або «Приблизно так» і уточнювати до моменту, коли хтось скаже правильно. Коли учні навчаться розуміти слова, загадуйте якісь події, наприклад, «Перше вересня», «Новий рік» та інші.

Запитання для обговорення:

- Що допомогло вам виконати завдання?

Підсумуйте: «Люди можуть передавати інформацію не лише словами, а й без них — невербально».

Робота в групах (засвоєння нової інформації у процесі групової роботи)

- Об'єднайте учнів у 5 груп (за допомогою картинок з Додатку 4.1)
- Кожна група вивчає інформацію із Роздаткових матеріалів для учнів (с. 36-37, 39-40) та готує презентацію про:

група 1 — щирість і тактовність;

група 2 — доброзичливість і гарні манери;

група 3 — уміння говорити;

група 4 — уміння слухати;

група 5 — подолання невпевненості.

- Презентації груп, обговорення.

Запитання для обговорення:

- Які якості, вміння допомагають краще зрозуміти іншу людину?

- Як впливає на спілкування зайва сором'язливість?

Підсумуйте: «Щирість, тактовність, доброзичливість і гарні манери, уміння говорити та слухати сприяють порозумінню між людьми».

Підсумкові завдання (закріпити набуті знання)

1. Зачитайте висновки:

- Спілкування — це обмін думками, новинами, враженнями, тобто повідомленнями.
- Спілкуватися можна використовуючи слова та без них (невербально), з використанням міміки, жестів, інтонації тощо.
- Міміка — виразні рухи м'язів обличчя людини.

- Жести — виразні рухи частин тіла (*рук, ніг, голови*).

- Для порозуміння необхідними є: щирість і тактовність; доброзичливість і гарні манери; уміння говорити та слухати, розуміти невербальні сигнали.

- Зайва сором'язливість перешкоджає спілкуванню, але за необхідності можна набутися впевненості у різних ситуаціях.

2. Вправа «Корабель порозуміння» (повторити елементи спілкування, що сприяють порозумінню)

Слово вчителя: «Давайте уявимо спілкування у вигляді кораблика, кожна частина якого буде заповнена певним правилом».

1. Учні відповідають, а тренер викладає на дошці заготовки (*частинки кораблика «Спілкування»*):

- 1) щирість і тактовність;
- 2) доброзичливість і гарні манери;
- 3) уміння говорити;
- 4) уміння слухати.

Наголосіть, що частинки «сором'язливість» немає, бо вона перешкоджає спілкуванню.

2. Учні по черзі продовжують фразу: «На цьому занятті я... (*дізнався про те, усвідомив що...*)»

3. Домашнє завдання (*діти виконують за бажанням*)

- Запропонуйте учням оцінити свої навички спілкування (виконати Завдання 4 у Роздаткових матеріалах).

4. Подаруйте один одному посмішки та поаплодуйте за чудову роботу (*аплодисменти*).